

POUČENÍ RODIČŮ A OSOB ODPOVĚDNÝCH ZA VÝCHOVU DÍTĚTE O SPISOVÉ DOKUMENTACI VEDENÉ ORGÁNEM SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Podle novelizovaného zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999Sb. (zákonem č. 363/2021 Sb., v textu dále ZSPOD) **dochází s účinností od 1. 1. 2022 ke změně ve vedení spisové dokumentace orgánem sociálně-právní ochrany dětí** (v textu dále OSPOD). **Vedení spisové je upraveno § 54 a § 55 ZSPOD.**

Podle **§ 55 odst. 2 ZSPOD** se o dětech zařazených v evidenci podle **§ 54 písm. b) ZSPOD** (tj. o dětech, kterým byl OSPOD ustanoven opatrovníkem nebo poručíkem) vede **zvláštní spisová dokumentace**. V případě, že je opatrovníkem dítěte jmenován advokát, OSPOD na jeho žádost písemně sdělí informace o nezletilém dítěti vztahující se k výkonu opatrovnictví nezletilého – viz [Poučení rodičů a osob odpovědných za výchovu dětí o vedení zvláštní spisové dokumentace vedené orgánem sociálně-právní ochrany dětí](#).

Podle § 55 odst. 3 ZSPOD vede OSPOD o dětech zařazených v evidenci podle **§ 54 písm. a) ZSPOD** (tj. o dětech uvedených v § 6 ZSPOD, na které se sociálně-právní ochrana zaměřuje) spisovou dokumentaci, která obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.

Spisovou dokumentaci mohou tvořit záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba uchovat originál nebo úředně ověřenou kopii listiny.

Kromě spisové dokumentace vede obecní úřad obce s rozšířenou působností i další písemnosti tvořící **podklad pro zpracování spisové dokumentace**. **Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě**. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.

Do spisové dokumentace mohou být zařazeny ty písemnosti, které obsahují z hlediska poskytování sociálně-právní ochrany dítěte relevantní informace.

Do spisové dokumentace lze zařadit i další písemnosti, které nejsou přímo vyjmenovány v § 55 odst. 3 a 4 ZSPOD. Vždy je však třeba postupovat v souladu s obecnými zásadami nakládání s osobními a citlivými údaji (tj. zásada účelnosti a přiměřenosti). Rozhodnutí o tom, které písemnosti budou v daném případě do spisu zařazeny, záleží na správním uvážení koordinátora případu.

V případě poskytování sociálně-právní ochrany dětem, které lze považovat za ohrožené ve smyslu § 6 ZSPOD, budou do spisové dokumentace zařazovány další písemnosti obsahující zejména nové informace o rizicích, jimiž dítě může být vystaveno, které je třeba zohlednit

v rámci vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, a mohou se následně promítnout i do individuálního plánu ochrany dítěte (např. zprávy odborníků, které rodič ve věci navštívil). Rovněž budou do spisové dokumentace zakládány písemnosti, které naopak budou existenci rizika vyvracet.

Do spisové dokumentace **nebudou zakládány písemnosti či jiný materiál předložený OSPODu rodiči nebo dalšími osobami, které z hlediska výkonu sociálně-právní ochrany nepřinášejí informace, s nimiž by OSPOD dále pracoval** (zejm. se může jednat o komunikaci mezi rodiči prostřednictvím e-mailu a SMS zpráv, fotografie dítěte, jejichž relevantnost je diskutabilní apod.).

Do spisové dokumentace nebudou vkládány např.:

- materiály pořízené a předkládané jedním z rodičů za účelem znevážení péče druhého rodiče, jako jsou např. fotografie dítěte nesouvisející přímo s výkonem SPOD, fotografie dítěte v dehonestujícím postavení, lékařské zprávy o zdravotním stavu dítěte při převzetí z péče druhého rodiče apod.
- podklady, které nesouvisí s poskytováním výkonu sociálně-právní ochrany dětí v konkrétním případě, jako jsou např. rozsudky soudů týkající se jiných nezletilých dětí, znalecké posudky vypracované v jiném sporu, lékařské zprávy apod.
- soukromá korespondence mezi rodiči

V případě, že rodič či jiná odpovědná osoba takový materiál koordinátorovi předloží, bude informován o tom, že uvedený dokument do spisové dokumentace nebude založen a dokument mu bude vrácen. V případě, že odmítne dokument převzít, bude skartován. O této skutečnosti bude ve spisové dokumentaci učiněn záznam/protokol.

Nahlížení do spisové dokumentace, pokud není orgánem sociálně právní ochrany dětí vedena **zvláštní spisová dokumentace**

- **Pravidla pro nahlížení do spisové dokumentace** vedené OSPOD jsou upravena v **§ 55 odst. 6 zákona ZSPOD**.
- **Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti podle § 55 odstavce 1 ZSPOD**, nejde-li o část týkající se správního řízení, činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části je oprávněn na základě **odůvodněné písemné žádosti**:
 - rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci;
 - dítě starší 15 let bez zastoupení rodičem nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti. Bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, může osvojenec nahlédnout do spisové dokumentace až po nabytí plné svéprávnosti;
 - osvojenec, a to pouze v případě spisové dokumentace týkající se osvojení; bylo-li soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, umožní OSPOD nahlídnutí osvojení až po nabytí plné svéprávnosti.

Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace přečten a obecní úřad obce s rozšířenou působností umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod. Na nahlížení do spisové dokumentace se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím).

- Údaje obsažené ve spisové dokumentaci týkající se dítěte je OSPOD oprávněn využít pouze v zájmu dítěte při zajišťování sociálně-právní ochrany.
- OSPOD umožní nahlížení do spisové dokumentace dítěte vedené podle § 55 odst. 1 ZSPOD pouze v případě, pokud to není v rozporu se zájmem dítěte.
- Vyhoví-li OSPOD žádosti o nahlížení do spisové dokumentace, sdělí toto žadateli ve lhůtě do 15 dnů ode dne podání žádosti a určí termín k nahlédnutí. Žadatel je pak oprávněn ve stanoveném termínu nahlédnout do spisové dokumentace, činit si z ní výpisky a pořizovat za úhradu její kopie. Neumožní-li OSPOD z výše uvedených důvodů žadateli nahlédnutí do spisové dokumentace, vydá o tom ve lhůtě do 15 dnů ode dne podání žádosti rozhodnutí o odmítnutí.
- Kromě spisové dokumentace vede OSPOD v souladu s § 55 odst. 5 ZSPOD i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Písemnosti se vedou odděleně v samostatné složce, která je označena spisovou značkou P/Om a není součástí spisu Om. Obsah složky P/Om je blíže specifikován v čl. 8 Směrnice MPSV č.j. 2013/26780-21 ze dne 19.9.2013. Písemnosti založené v této složce se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě, nepodléhají úpravě nahlížení do spisové dokumentace. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.

Svým podpisem potvrzuji, že výše uvedenému poučení jsem plně porozuměl/porozuměla

V Chomutově dne:

Matka:

.....
Jméno a příjmení

.....
podpis

Otec:

.....
Jméno a příjmení

.....
podpis

Za OSPOD Chomutov
poučil/a:

.....
Jméno, příjmení, funkce